

## אמנה (מס' 89) בדבר עבודת לילה של נשים המועבדות בתעשייה (מתוקנת), 1948\*

נחתמה ביום 9 ביולי 1948 בסן-פרנציסקו  
כנסה לתוקף ביום 27 בפברואר 1951  
ישראל טרם הצטרפה לאמנה הנ"ל

הועידה הכללית של ארגון העבודה הבינלאומי, אשר כונסה בסן-פרנציסקו מטעם הגוף המנהל של משרד העבודה הבינלאומי, במושב השלושים-ואחד ב-17 ביוני 1948, ואשר החליטה לקבל הצעות מסוימות בנוגע לתיקונה החלקי של אמנת עבודת לילה (נשים), 1919, שנתקבלה על ידי הועידה במושב הראשון, ושל אמנה בדבר עבודת לילה (נשים) (מתוקנת), 1934, שנתקבלה על ידי הועידה במושב השמונה-עשר, הוא הסעיף התשיעי בסדר-היום של המושב, ואשר סבורה כי הצעות אלה צריכות ללבש צורת אמנה בינלאומית, מקבלת היום הזה, תשעה ביולי, שנת אלף ותשע מאות וארבעים-ושמונה, את האמנה הבאה, שייקרא לה אמנת עבודת לילה (נשים) (מתוקנת) 1948: -

### חלק ראשון: הוראות כלליות

#### סימן א

1. לענין אמנה זו, "מפעל תעשייתי" כולל במיוחד -

(א) מכרות, מחצבות, ומפעלים אחרים להפקת מחצבים מן האדמה;

(ב) מפעלים לייצורם של מצרכים, לשינוים, ניקויים, תיקונים, קישוטם, גמירתם, התאמתם למכירה, פירוקם או הריסתם, או תעשיות לשינוי צורתם של חמרים, לרבות מפעלים העוסקים בבניית אניות, או ביצירה, טרנספורמציה ותמסורת של חשמל או של כוח מניע מכל מין;

(ג) מפעלים העוסקים בבניה ובעבודת הגדסה אורחית, בכללן עבודת הקמה, תיקון, החזקה, שינוי והריסה.

2. הרשות המוסמכת תגדיר את קצה-ההבדל המפריד בין תעשייה ובין חקלאות, מסחר ושאר משלח-יד בלתי-תעשייתיים.

\* כתבי אמנה 61, כרך שני עמ' 262, שם ניתן גם הנוסח האנגלי והנוסח הצרפתי שדין מקור לשניהם, ראה סימן כ' להלן.

על אמות העבודה הבינלאומיות לאיסור עבודת לילה של נשים, ראה פרק אחד עשר בספר "העבודה במשפט העמים" מאת מר צבי בריניב ז"ל, הנשיא הראשון של ביח"ד לעבודה (ג). בר ניב, העבודה במשפט העמים, עם עובד, (1969).

על אמות עבודה בינלאומיות כמקור לפרשנות, ראה פסה"ד בפרק 10.15.01, לכרך ב' בקובץ, הדן בכללי פרשנות, תחת הכותרת "על היזקקות למקורות זרים".

בדב"ע שם/18-4, ההסתדרות הכללית ואח' - עיריית ת"א; פד"ע כרך י"ב, עמ' 52, נפסק כי אמנת בינלאומית אינה הופכת לחלק של המשפט הפוזיטיבי, עלידי אישורה עלידי ישראל. אך יחד עם זאת, ההנחה היא שמדינת ישראל סכבת את חובותיה במשפט הבינלאומי ואינה מחוקקת תוך הפרתו. יודגש שבתחום משפט העבודה הבינלאומי ואישור אמות עבודה בינלאומיות, הולכת ישראל, מאז החלה לאשר אמות אלה, בדרך מיוחדת, הדרך היא, הפניית תשומת הלב של הכנסת לכוונה לאשר אמנה בהקשר לדבר חקיקה. על כן, במידה והדבר תלוי בפירוש החוק, במסגרת המתרת לכך - יש להימנע מפירוש המביא להפרת המשפט הבינלאומי המחייב את המדינה, בג"צ 103/67, "דה אמריקן אירופין בית-אל מישן" נ. שר הפנים ואח'; פד"י כרך (כא2), עמ' 325, בעמ' 333, ע"א 65/67, דנותה קורס ואח' נד וולף קירשן; פד"י כרך כ"א(2), עמ' 20, בעמ' 26.

הוא הדין להמלצת עבודה בין לאומית, ראה דב"ע לג/9-3, "צרי" - ריקס; פד"ע כרך ד', עמ' 447, בעמ' 492, בו נאמר כי בית-הדין ער לכך שהמלצת עבודה בין-לאומית אינה מהווה מקור לזכויות וחובות במשפט הישראלי, אך משבאים לקבוע מה מתיישב ומה אינו מתיישב עם "מושגי יסוד של יחסי עבודה", מותר ומותר ללמוד מההמלצה, שהי ודאי משקפת היא את הרצוי, ובשום אופן אינה משקפת את הפסול.